

1 Tariefbevoegdheid

De eerlijkste distributietarieven voor de Brusselaars garanderen

Jérémie Van Den Abeele,
verantwoordelijke tariefaspecten
bij BRUGEL

Bekijk de
video online

Overeenkomstig de Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 is BRUGEL sinds 1 juli 2014 bevoegd voor de distributietarieven voor elektriciteit en gas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Voor BRUGEL bestaat deze opdracht erin een relevant regelgevend kader te definiëren dat de Brusselaars toegang biedt tot de eerlijkste distributietarieven. Ze omvat ook de definiëring van de winstmarge voor de distributienetbeheerder. En anders dan bij zijn andere opdrachten, waarbij BRUGEL slechts advies kan geven, geniet de instelling volledige functionele onafhankelijkheid in de uitoefening van haar tariefbevoegdheid, in overeenstemming met het Europees kader.

Globaal energietarief

Om de Brusselaars toegang te bieden tot de eerlijkste distributietarieven, heeft BRUGEL een studie opgestart over de correcte facturatie van deze tarieven. De regulator is niet alleen bevoegd om de tarieven van de netbeheerder goed te keuren, maar ook om de juiste toepassing te controleren van de bedragen die de netbeheerder aan de energieleveranciers meedeelt. Aangezien geen enkele instantie controleert of de leveranciers de distributietarieven correct aan de consument doorberekenen, was het belangrijk voor BRUGEL om hier een duidelijk beeld van te krijgen. De studie is in 2016 gestart en zal in 2017 worden afgerond. BRUGEL zal hierdoor aan de Brusselse consumenten kunnen garanderen dat de op hun energiefactuur vermelde bedragen correct zijn.

Controle van de tariefrekeningen van SIBELGA

In 2014 implementeerde de Brusselse regulator een methodologie voor het vastleggen van de distributietarieven voor gas en elektriciteit voor de jaren 2015 tot 2019 (voor een reguleringsperiode van 5 jaar). Tijdens het jaar 2016 controleerde BRUGEL voor de eerste keer de rekeningen van de distributienetbeheerder SIBELGA voor het jaar 2015. De regulator vergeleek de tariefbegroting en de vooraf vastgelegde volumes met de realiteit van 2015. Op basis van de bevindingen uit deze oefening konden we een aantal aanpassingen doorvoeren.

Gecumuleerd regulatorisch saldo

Het onderzoek wees uit dat er een aanzienlijk verschil bestond tussen de realiteit en de voorlopige geraamde budgetten, en dat er dus sprake was een aanzienlijk regulatorisch saldo. Dat valt onder meer te verklaren door de overschatting van een aantal tarieven en een bijzondere economische context (OLO-rente, vennootschapsbelasting ...). Voor het jaar 2015 (elektriciteit en gas samen) bedroeg het gecumuleerd regulatorisch saldo 212,1 miljoen euro. BRUGEL koos ervoor een deel van dit bedrag vanaf 1 januari 2017 te herverdelen onder de Brusselse consumenten en tegelijk enige stabiliteit te garanderen in de vorm van een reserve bij SIBELGA voor de dekking van de kosten verbonden aan een aantal specifieke projecten.

Herziening van de methodologie

Aangezien bepaalde voor de reguleringsperiode 2015 tot 2019 voorziene tarieven overschat bleken, stelde BRUGEL voor de tariefmethodologie te herzien om jaarlijks het bedrag van een aantal tarieven te kunnen vastleggen en de saldi in de toekomst te beperken. In deze context wilde BRUGEL dat SIBELGA een deel van de regulatoire saldi in de loop van deze tariefperiode zou aanwenden. De regulator werkte met een relatief strakke timing; het overleg met SIBELGA begon eind augustus 2016 om aan het einde van het jaar de nieuwe tarieven te kunnen goedkeuren.

Incentiveregulation-systemen

Het in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegepaste incentiveregulation-systeem is van het type Cost +. Dit houdt in dat alle kosten van de netbeheerder door de distributietarieven worden gedekt. Met deze formule wordt de netbeheerder niet echt gestimuleerd om zijn exploitatiekosten binnen de perken te houden.

Om de netbeheerder ertoe aan te zetten zijn productiviteit te verbeteren en operationele winst te genereren, voorzag de door BRUGEL goedgekeurde methodologie vanaf 2015 in de invoer van een incentiveregulation-systeem voor de

beheersbare kosten. Het idee was rekening te houden met de vastgestelde verschillen tussen het voorziene budget en de tarifaire realiteit en de netbeheerder een bepaald percentage van de winst toe te kennen, terwijl de rest werd teruggegeven aan de consumenten.

Na onze controle stelde BRUGEL vast dat de voorgestelde stimulans niet afdoend was voor de netbeheerder. BRUGEL verhoogde daarom, in het kader van de methodologiewijzigingen, de stimulans en besloot die toe te kennen aan het einde van de reguleringsperiode (van 2017 tot 2019) – en niet jaarlijks – om beter te kunnen aansluiten bij de technisch-economische realiteit.

Solidaire tarifiering en vermogensbegrenzer

Na de studie over de progressieve tarifiering die in 2015 werd uitgevoerd, heeft BRUGEL op vraag van de Brusselse minister van Energie in april 2016 een nieuwe studie uitgevoerd over de solidaire tarifiering. Die studie vond plaats in een context waarin bijna 12,8 %¹ van de Brusselse gezinnen zich in een situatie van gemeten energiearmoede bevonden, 9,8 % in een situatie van verborgen energiearmoede en 8,1 % in een situatie van gevoelde energiearmoede.

Uit deze studie kwamen verschillende mogelijkheden naar voren om het statuut van beschermde afnemer aantrekkelijker te maken. Er werden twee voorstellen geformuleerd:

30 %

Aangezien de distributiekosten meer dan 30 % van de eindfactuur voor energie bedragen, heeft de tariefopdracht van BRUGEL een impact op alle Brusselse consumenten.

¹ Gegevens afkomstig van de barometer van de Koning Boudewijnstichting 2017

enerzijds de afschaffing van de vermogensbegrenzer voor huishoudelijke verbruikers (want de begrenzer beantwoordt niet langer aan zijn doel om het verbruik te beperken) en anderzijds de gedifferentieerde berekening van het geregionaliseerd sociaal tarief verbonden met het statuut van beschermde klant, zodat een aanzienlijk lager tarief kan worden geboden dan het goedkoopste tarief op de markt.

De financiering van deze maatregelen zou in de meeste scenario's beperkt blijven tot 3 euro per gezin per jaar. Het is nu aan de wetgever om te beslissen of dit type maatregelen moet worden ingevoerd.

Prijssimulator

BRUGEL maakt elke drie maanden een vergelijking van de aanbiedingen van de leveranciers voor een gemiddelde klant. Daaruit is gebleken dat die klant zijn factuur eind 2016 kon zien dalen met 17 % voor elektriciteit en 13 % voor gas door het voordeligste aanbod op de markt te kiezen – wat neerkomt op een daling van respectievelijk 64 en 83 euro/jaar. Een aanzienlijk deel van de Brusselse consumenten zou dus interessantere prijzen kunnen krijgen als ze de concurrentie haar werk zouden laten doen. Daarom vindt BRUGEL het belangrijk om een neutrale en performante prijssimulator ter beschikking te stellen (Brusim). De update daarvan gebeurt op basis van vrijwillig door de energieleveranciers ter beschikking gestelde

gegevens. In 2016 nam het totale aantal bezoeken aan deze prijsvergelijker met 29 % toe in vergelijking met de voorgaande jaren.

Naast onze simulator stellen we aan residentiële en kleine professionele klanten ook een prijzenobservatorium ter beschikking. Dit driemaandelijkse tarievenoverzicht biedt in een oogopslag een beeld van de prijsevolutie van maand tot maand.

Werkgroep tariefproblematiek

Om de overdracht van de tariefbevoegdheid van het federale niveau naar de gewestelijke instanties te vereenvoudigen, werd in 2014 een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de 4 Belgische regulatoren (CREG, VREG, BRUGEL en CWaPE).

In 2016 is die werkgroep, die nadenkt over de tariefproblematiek, tweemaal bijeengekomen om onderwerpen zoals de federale bijdrage en de tariefmethodologieën te bespreken; die laatste evolueren meer en meer in functie van de gewesten. Tijdens deze besprekingen wegen de visies en de doelstellingen van de verschillende regulatoren niet door op de door hen gehanteerde strategieën. Elke regulator blijft dus volledig onafhankelijk in zijn beslissingen inzake tariefbevoegdheid.

Tariefaanpassing

Tussen 2015 en 2016 zijn de energietarieven voor het gedeelte distributie licht toegenomen. Het jaarlijkse bedrag voor een gemiddelde Brusselse klant is gestegen van 161 euro in 2015 naar 166 euro in 2016 voor elektriciteit. Voor gas is dit bedrag gestegen van 211 naar 218 euro.

Controle van de waterprijs

In 2016 besloot de Brusselse Hoofdstedelijke Regering Gewest een onafhankelijk controleorgaan voor de waterprijs op te richten. Met deze nieuwe bevoegdheid is het spectrum van de aan BRUGEL toevertrouwde opdrachten breder geworden. Voor deze opdracht zal BRUGEL niet strikt de functie van regulator voor de waterketen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vervullen, maar wel die van controleur van de waterprijs. De aanzet werd gegeven in 2016, maar het operationele proces en het wetgevend kader moeten in de loop van 2017 nog worden voorgesteld. Deze nieuwe opdracht toont het vertrouwen van de wetgever in de door de diensten van BRUGEL geboden expertise.